

Gravferdsetaten
PB 612 Løren
0507 OSLO

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):
23/176 - 4

Saksbeh.:
Mari Røsten, 971 81 946

Dato:
01.02.2023

Tidelingsbrev Gravplassetaten 2023 - med rettelser

1. Innledning

Tidelingsbrevet utgjør sammen med vedtatt budsjett, årsberetning og Instruks for virksomhetsstyring de sentrale styringsdokumentene i styringsdialogen mellom byrådsavdeling og underliggende virksomhet. I tidelingsbrevet formidler byrådsavdelingene bystyrets budsjettvedtak, presiserer forventninger knyttet til dette og angir/varsler eventuelle særskilte oppdrag. I tillegg inneholder tidelingsbrevet føringer høyt prioritert fra byrådet, og som gjelder alle virksomheter det kommende året, se pkt. 2.

Sak 1 Byrådets forslag til budsjett 2023 og økonomiplan 2023–2026, byrådets tilleggsinnstilling, og bystyrets budsjettvedtak forutsettes kjent. Spesifikasjon av endringer i budsjett for 2023–2026 framkommer i den digitale versjonen av budsjettet på Oslo kommunes nettsider Instruks for virksomhetsstyring (byrådssak 1036/22), Instruks for internkontroll (1037/22) og byrådssak 1055/17 om tillitsbasert styring og ledelse (se også <https://felles.intranett.oslo.kommune.no/styring-og-ledelse/styring-og-ledelse/>) forutsettes også kjent.

For å realisere byrådets visjon om en grønnere, varmere og mer skapende by med plass til alle kreves bidrag fra samtlige virksomheter. For å nå kommunens mål og for å løse stadig mer sammensatte oppgaver, er det nødvendig at sektorene finner løsninger gjennom samarbeid og samhandling på tvers, og at kommunen jobber i takt på tvers av organisatoriske skillelinjer til beste for innbyggerne.

Ansvar for oppfølging av tidelingsbrevet ligger hos etatsdirektør.

2. Fellesføringer for 2023

Fellesføring 1: Samfunnssikkerhet og beredskap

Virksomhetene i kommunen skal arbeide kunnskapsbasert, helhetlig og koordinert med samfunnssikkerhet og beredskap og være rustet til å ivareta sine oppgaver dersom en uønsket hendelse skulle inntreffe. Virksomhetene skal jobbe systematisk for å avdekke risikoer og sårbarheter, og arbeide forebyggende for å hindre at uønskede hendelser inntreffer, og ha fokus på kontinuitetsplanlegging. Virksomhetene skal i dette aktivt jobbe for å avdekke avhengigheter og sørge for involvering av relevante aktører. Erfaringer fra pandemihåndteringen skal implementeres i virksomhetens daglige arbeid med beredskap, og settes i sammenheng med virksomhetens arbeid med organisering, styring og ledelse.

Den krevende energisituasjonen i Norge og Europa har forsterket behovet for å redusere og effektivisere energibruken, og for å produsere mer energi lokalt. Byrådet ønsker at kommunens innsats for energieffektivisering og energiproduksjon videreføres i 2023. Det vises til brev til alle virksomheter fra respektive byrådsavdelinger om ulike tiltak i den forbindelse.

Virksomhetene skal redegjøre for vurderinger og tiltak i styringsdialogen og rapportere kort i årsberetning 2023.

Fellesføring 2: Mangfold, likeverd og et inkluderende arbeidsliv

Bydeler, etater og foretak skal aktivt skape bevissthet om språkbruk og egen praksis, styrke mangfoldskompetansen og gjøre en innsats mot hatefulle ytringer og holdninger. Det vises i den forbindelse til strategiene og tiltakene i handlingsplanen mot hatefulle ytringer og holdninger «Ord som betyr noe» og handlingsplanen for kjønn-, kjønnsuttrykk og seksualitetsmangfold «Stolt og fri».

Oslo kommune skal være en mangfoldig og inkluderende arbeidsplass. Kommunes virksomheter skal aktivt bidra til å skape jobbmuligheter, kvalifisering og veier inn i arbeidslivet. For å oppnå kommunens mål og som en forberedelse til implementering av Fullføringsreformen må kommunens virksomheter bidra til at antallet lærlinger økes. Virksomhetene skal også vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag.

Virksomhetene skal redegjøre for vurderinger og tiltak i styringsdialogen og rapportere kort i årsberetning 2023.

Fellesføring 3: Bærekraftig sunn mat og reduksjon av matsvinn

Alle kommunens virksomheter som avholder et arrangement hvor det serveres mat, skal sørge for at maten er vegetarisk, med mindre noe annet blir etterspurt. Det skal være et vegansk alternativ tilgjengelig. Dette gjelder ved alle måltider. Virksomhetene skal bidra til å nå mål om reduksjon i matsvinn med 50 % innen 2030. For øvrig vises det til tidligere brev til alle kommunale virksomheter fra Byrådsavdeling for finans om bærekraftig og sunn mat.

Virksomhetene skal rapportere kort i årsberetningen for 2023.

3. Årsbudsjett 2023 – bystyrets vedtak

3.1. Mål, tiltak, resultatindikatorer og måltall

Gravferdsetaten bytter navn til Gravplassetaten (GPE) fra 01.01.2023.

Mål 7 Oslo skal være en livssynsåpen by, og byens innbyggere skal gravlegges med verdighet og med respekt for den enkeltes tro eller livssyn

Tiltak 1

Bidra til å redusere miljøskadelige utslipp gjennom sikrere og mer effektiv drift av krematoriet på Alfaset

Tiltak 2

Overta gravferdsansvar fra Kirkelig fellesråd i Oslo

Tiltak 3

Oppnå effektiv gravplasskapasitet og raskere etablering av retningsbestemte graver.

Resultatindikatorer	Resultat 2020	Resultat 2021	Måltall 2022	Måltall 2023
Kremasjonsprosent	80	82	82	82

Hovedmål	Tiltak	Resultatindikator	2020	Siste måling	Mål 2022	Mål 2023
7. Oslo skal være en livssynsåpen by, og byens innbyggere skal gravlegges med verdighet og med respekt for den enkeltes tro eller livssyn	Bidra til å redusere miljøskadelige utslipp gjennom sikrere og mer effektiv drift av krematoriet på Alfaset	Kremasjonsprosent	80,0 %	82,0 %	82,0 %	82,0 %
	Overta gravferdsansvar fra Kirkelig fellesråd i Oslo					
	Oppnå effektiv gravplasskapasitet og raskere etablering av retningsbestemte graver.					

3.2. Tiltak i klimabudsjett 2023

Tiltakene i klimabudsjettet skal bidra til å nå Oslos klimamål. Oslos direkte klimagassutslipp skal reduseres med 52 % i 2023 og 95 % i 2030, sammenlignet med 2009.

Det forutsettes at etaten gjør seg kjent med klimabudsjettet og bidra til at kommunen når sine klimamål. Byrådet har besluttet at klimakonsekvenser skal synliggjøres i saker til byråd og bystyre, dersom det er relevant. Alle virksomheter har fått tilsendt en veileder som kan benyttes til å vurdere klimakonsekvenser i saksunderlag. Byrådsavdelingen legger til grunn at veiledere tas i bruk på relevante saker.

Alle virksomheter skal følge opp sin plan for å legge til rette for at ansatte i egne virksomheter kan reise mer klimavennlig til og fra jobb, og plan for hvordan transport i tjeneste (tjenestereiser) skal gjennomføres med klimavennlige transportformer.

Etaten skal følge opp sine utskiftingsplaner for kjøretøy og maskiner for å nå målet om utslippsfritt/biogass innen 2025. Alle kontrakter som inngås med leverandører (jf. virkemiddel 14, 19 og 21 i klimabudsjettet) om bruk av nullutslipp/biodrivstoff i kjøretøy og anleggsmaskiner skal inkludere rapportering på forbruk av fossilt og biodrivstoff (i liter) og andre energikilder (f.eks. strøm i kWh). Tallene skal brukes til å estimere klimaeffekten som følger av klimakrav til leverandører.

Følgende virkemidler kan være relevant for Gravplassetaten i 2023:

Virkemidler i klimabudsjettet		Resultatindikator	Måltal i 2023
Nr	Navn		
5	Innkjøp av utslipps- og fossilfrie kjøretøy i kommunen	Andel nullutslippskjøretøy av total kjøretøypark under 3,5 tonn	100 %
		Andel kjøretøy som går på bærekraftig biodrivstoff av total kjøretøypark under 3,5 tonn	
		Andel nullutslippskjøretøy av total kjøretøypark over 3,5 tonn	100 %
		Andel kjøretøy som går på bærekraftig biodrivstoff av total kjøretøypark over 3,5 tonn	
14	Krav til utslippsfri varelevering på oppdrag for kommunen	Andel nye kontrakter som innebærer transport hvor det stilles standard miljøkrav til transport	100 %
19	Krav til bruk av utslippsfrie lastebiler på oppdrag for kommunen	Andel utslippsfri, inkludert biogassbasert, lastebiltransport (målt som prosent av totalt kjørte km)	100 %
		Andel lastebiltransport på bærekraftig biodiesel (målt som prosent av totalt kjørte km)	
21	Krav om utslippsfri bygg- og anleggsvirksomhet på oppdrag for kommunen	Andel utslippsfri, inkludert biogassbasert, utførelse av anleggsarbeid (målt som prosent av totalt kjørte km)	100 %
		Andel utførelse av anleggsarbeid på bærekraftig biodiesel (målt som prosent av totalt kjørte km)	

24	Innkjøp av utslippsfrie maskiner i Oslo kommunes maskinpark	Andel nullutslippsmaskiner av total maskinpark	100 %
		Andel maskiner som går på bærekraftig biodrivstoff av total maskinpark	

Anleggsmaskiner og kjøretøyparken skal være 100% utslippsfri innen 2025. Lastebiltransporten kan eventuelt også gå på biogass. Bærekraftig biodiesel skal fases ut frem mot 2025. Målene gjelder både for kommunale virksomheters egne maskiner og kjøretøy og maskiner og kjøretøy leverandører til kommunens virksomheter bruker.

3.3. Tallbudsjettet

Byrådsavdelingen viser til etatsleders plikt til å holde byrådsavdelingen løpende orientert om forhold av betydning, herunder spesielt kravet om å føre tilsyn og ha kontroll med virksomheten for overholdelse av budsjett, ref. økonomireglementet og Instruks for virksomhetsstyring.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Økonomiplan 2023
Driftsutgifter			
Lønn	122 704	123 516	129 599
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	48 385	41 697	43 660
Overføringsutgifter	5 634	2 704	2 948
Finansutgifter	4 375	0	0
Sum Driftsutgifter	181 098	167 917	176 207
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-83 566	-79 863	-85 054
Refusjoner	-10 908	-8 605	-9 164
Overføringsinntekter	-797	-404	-430
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-4 224	0	0
Sum Driftsinntekter	-99 496	-88 872	-94 648
Sum	81 602	79 045	81 559

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Kostnadsramme (P85)	2023	2024	2025	2026	2023-26
Gravplassetaten (KIF)							
Nullutslipps-maskiner og -kjøretøy	2025	IA	10 000	10 000	8 500	0	28 500
Nye graver på eksisterende gravlunder	LØPENDE		5 500	3 500	3 500	3 500	16 000
Økt gravplasskapasitet	2023	19 500	4 500	0	0	0	4 500
Sum Gravplassetaten (KIF)		19 500	20 000	13 500	12 000	3 500	49 000
Sum investeringsprosjekter		19 500	20 000	13 500	12 000	3 500	49 000

Investeringsprosjekter kap. 590

Nullutslipps-maskiner og -kjøretøy

For å oppnå kommunens mål om ha 100% nullutslipp for maskiner og tunge kjøretøy skal Gravplassetaten skifte ut sitt utstyr. Dette gjelder mindre og mellomstore arbeidsmaskiner, traktorer, anleggsmaskiner og andre tyngre kjøretøy. Tilgang på denne typer maskiner er fortsatt begrenset og forutsetter en innovativ utvikling i markedet. I tillegg til et eksisterende prosjekt for utslippsfrie maskiner, er det avsatt 38,5 mill. fordelt over årene 2022-2025. Anskaffelsene forutsettes å tilpasses hva markedet kan levere, og for å skape etterspørsel for markedsutvikling og leveranse i økonomiplanperioden.

Nye graver på eksisterende gravlunder

Midlene benyttes til klargjøring og ferdigstillelse av områder på eksisterende kirkegårder/gravlunder i hele Oslo hvor nye graver kan tas i bruk, herunder nødvendig utskifting av leirholdig jord mv. Avsetningen er på 5,5 mill. i 2023 og 3,5 mill. årlig fra 2024 og ut økonomiplanperioden.

Økt gravplasskapasitet

Til sammen 27,5 mill. fra tidligere prosjekt 119 019 Klemetsrud kirkegård ble i 2020 omdisponert til prosjekt 106028 Nye graver på eksisterende gravlunder, og til prosjektet Økt gravplasskapasitet. Midlene benyttes til strategisk kapasitetsutvidelse på både Klemetsrud, Nordstrand, Ris, Voksen og andre steder der det raskere kan oppnås mer effektiv kapasitetsutnyttelse og økning av retningsbestemte graver. Prosjektet omfatter også utprøving av nye gravferdsformer og etablering av digitale kart. Ramme for prosjekt 119019 Økt gravplasskapasitet er 19,5 mill., fordelt med 5 mill. i årlig 2020-2022, og 4,5 mill. i 2023.

Tilskudd til Den norske kirke (KIF)

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Økonomiplan 2023
Driftsutgifter			
Overføringsutgifter	144 074	152 097	160 740
Sum Driftsutgifter	144 074	152 097	160 740
Sum	144 074	152 097	160 740

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Kostnadsramme (P85)	2023	2024	2025	2026	2023- 26
Tilskudd til Den norske kirke (KIF)							
Rehabilitering kirker	LØPENDE		20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
Sum Tilskudd til Den norske kirke (KIF)		0	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
Sum investeringsprosjekter		0	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000

Investeringsprosjekter kap. 581

Rehabilitering kirker

Det budsjetteres med 20 mill. i 2023 til rehabilitering av kirker og kapell. Kirkelig fellesråd får som byggherre mva.-refusjon, slik at den foreslåtte bevilgningen er på totalt på 25 mill. i 2023 til Budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 636 kirkerehabilitering. Gjennomføring og aktiviteter innen bevilget ramme forutsettes å skje i samsvar med en årlig rullert plan for rehabilitering, som Kirkelig fellesråd har ansvar for.

3.4. Verbalvedtak, flertallsmerknader, takster og avgifter

Vi forutsetter at vedtak i bystyret, flertallsmerknader fra bystyreutvalgenes behandling av byråds årsberetning for 2022 der flertallskonstellasjonen også utgjør et flertall i bystyret, samt relevante merknader til årsoppgjøret for 2022 fra Kontrollutvalget kartlegges og følges opp på eget initiativ.

Vedrørende kap. 590:

Administrasjonsgebyr for kommunale gravferder

Sats for administrasjonsgebyr for kommunale gravferder (gravferder uten pårørende) økes med 3,7 % til kr 2 074 fra 01.01.2023.

Leiepris for utenbys brukere for kapell og seremonirom

For utleie av kapell og seremonirom for utenbys brukere økes leieprisen med 3,7 % til kr 3 111 fra 01.01.2023.

3.5. Risiko og risikostyring

Risikostyring skal være integrert i virksomhetsstyringen. Virksomheten skal ha et godt bilde av risiko på eget område og et bevisst forhold til hvilket risikonivå som kan aksepteres. Det skal gjennomføres risikovurderinger i samsvar med kravene i instruks for internkontroll, og løpende vurderes behov for risikoreduserende tiltak og kontrollaktiviteter. Risikovurdering og risikobilde skal dokumenteres og leveres skriftlig til byrådsavdelingen i forkant av hvert etatsstyringsmøte som del av kvartals- og tertialrapporteringen. Endringer i risikovurdering og risikobilde vil være fast tema i styringsdialogen, se også pkt. 6.1.

4. Oppdrag

Særlig prioriterte områder for etaten i 2023 vil være:

Etablering av flere gravplassstilbud

En forutsetning for at innbyggere skal velge kremasjon er gode og attraktive tilbud. I 2023 skal det legges til rette for etablering av flere minnelunder og urnevegger, og mulighetene for askespredningsfelt på gravplass skal vurderes.

Oslotrær

Gravplassetaten skal bidra inn i prosjektet Oslotrær, som er Oslo kommunes felles satsing på økt grad av treplanting i Oslos byggesone, med overordnet mål om 100 000 nye trær innen 2030.

Overtakelse av gravplassmyndighet

Kommunen har søkt Statsforvalteren om å få overført det fullstendige ansvaret for gravplassforvaltningen fra Kirkelig fellesråd i Oslo, i tråd med bystyrets vedtak i sak 187/2022. Gravplassetaten bes sikre en god oppfølging av kommunal gravplassforvaltning når vedtak fra Statsforvalteren foreligger. Etaten må bidra med nødvendige avklaringer i den videre prosess for overføring av ansvaret.

Særsilt leveranse:

Gravplassetaten bes utarbeide en detaljert og oppdatert oversikt over forventede økonomiske konsekvenser av overføring av gravplassmyndighet.

Frist: 01.04.2023

5. Styringsdialog og resultatoppfølging

5.1. Styringsdialog og møteplan

I byrådssak 1055/17 beskrives tillit som strategi og arbeidsform med formål om å skape enda bedre tjenester til innbyggerne, mer samhandling mellom kommunen og innbyggerne og innad i kommunen på ulike nivå, økt resultatorientering og gjennomføringskraft. Dette skal følges opp i linjen.

Virksomhetsstyringen skal sikre effektiv gjennomføring av politiske vedtak. Ledere på alle nivå har et ansvar for nødvendig samordning for å oppnå felles mål, jf. Instruks for virksomhetsstyring.

Hovedvekt i etatsstyringsmøte skal være måloppnåelse, resultater og risiko for virksomheten i stort. Det skal i mindre grad omhandle innsatsfaktorer og enkeltsaker. Detaljer om oppdrag bør tas i egen dialog (oppdragsmøter), men helheten i porteføljen skal likevel reflekteres i etatsstyringsmøte.

I Instruks for virksomhetsstyring er det nevnt en rekke områder som det ut fra en risikovurdering kan være aktuelt å ta opp i styringsdialogen gjennom året.

Et forhold som **skal** tas opp i styringsdialogen er hvorvidt virksomheten har brudd på arbeidstidsbestemmelser og hvilke tiltak virksomheten har/vil iverksette, ref. Rundskriv 31/2020, som redegjør for hvilke forhold den enkelte virksomhet må sikre når det gjelder overvåking og oppfølging av arbeidstid på alle nivå. Det bør også tas opp hvordan virksomheten involverer de tillitsvalgte og vernetjenesten både i forhold til arbeidstidsbestemmelsene og i andre forhold av betydning for de ansattes arbeidssituasjon og arbeidsmiljø.

I tillegg til ordinære etatsstyringsmøter vil byrådsavdelingen innkalle til et eget strategimøte med virksomheten, der status og utfordringer diskuteres i et mer langsiktig perspektiv. Et av flere underlag vil være Lederens beretning i virksomhetens årsberetning 2022.

Møteplan for kontaktmøter og etatsstyringsmøter avklares i samråd med etaten.

5.2. Rapportering og resultatoppfølging

Etaten skal rapportere på ordinær måte gjennom kvartals- og tertialrapportering, årsberetning og statlige rapporteringskrav, herunder KOSTRA. Vi viser til byrådssak om «Økonomireglementet for 2023 – Videredelegering av fullmakter og fastsetting av instruks for økonomiforvaltning i etater». Vi viser også til særskilte rundskriv med nærmere krav til virksomhetenes rapportering.

Alle data som kreves innrapportert, både tjenestedata og regnskapsdata, skal være kvalitetssikret på en tilfredsstillende måte, i tråd med retningslinjer fra Byrådsavdeling for finans.

Rapportering til etatsstyringsmøter o.l. sendes i forkant av møtene, f.eks. 5 virkedager, slik at byrådsavdelingen får nødvendig tid til forberedelser.

Vi ser frem til et hyggelig og konstruktivt samarbeid om felles mål i 2023!

Med vennlig hilsen

Elisabeth Storaas Heggen
kommunaldirektør

Grete Cecilie Knudsen
seksjonssjef

Vedlegg
Veileder fellesføringer 2023 (L)(804638)
Styringskalender GPE 2023 - utkast
Tildelingsbrev Gravplassetaten 2023 - med rettelser